



הצבעה הפרת-התקדים כושר התימרון של הרוח החדש שבין העברי, כאשר הרתיים ניסו להשיג שוב את התיקון לחוק "מיהו יהודי", בצורה זו או אחרת. שמיר לא סיפק את הסחורה, אך הוא שיכנע את הכל שהוא פעל כמיטב יכולתו. וכדי לפייס את הימין הקיצוני, הוא גם הצביע — באורח הסרת-הקדים — נגד שר המישטשים של ממשלתו וסיעתו, בעניין התנייה לרנוני המחתרת היהודית.

הכל הודבק. הוגשו הצעות אי-אמון. אך שמיר ידע מה שהוא עושה. כל עוד הוא מקיים את הברית עם הרתיים, וכל עוד נתון לו הימין הקיצוני גיבוי, הוא יוכל לעמוד איתן מול פרס והמערכ. וזה מה שקובע.

בירעם

כתובת על הקיר

אנשי כהנא

פשמנו על הכנסיה

בכפר בירעם הנטוש

כשהגיעו אנשי בירעם ביום השבת בצעהיים לכפר שאותו נאלצו לעזוב ב-1948, נדהמו לראות כתובת גדולה על קיר הכנסיה הישנה.

הכנסיה, הבניין היחיד בכפר הנטוש העומד על תילו, ממוקמת על גיבעה במרכז הכפר. על הקיר, למעלה, יתה כתובת גדולה בצבע אדום: "עם ישראל שב לארצתו ובניו שבו לגבר לותיהם".

השומר הדרוני הנמצא במקום סיפר לאנשי בירעם כי ראה את מאיר כהנא ואנשיו נכנסים לכפר הנטוש, אך לא ראה אותו מגיע בעצמו לכנסיה. "השיבה", זו השנה השניה שאנשי בירעם מקיימים בכפר מתנה לילדים בגילים 4 עד 10. אלה נתינים של תושבי הכפר. הם גרים בכפר הנטוש במשך שבוע ימים, מקצתם ישנים בכ-נסיה ומקצתם באוהלים בשטח עצמו. במחנה השתתפו מאתיים ילדים, למדו שירים, עבודות-יד והשתתפו בפעילות יות שונות במקום.

ביום השבת נערך בכפר טקס סיום המחנה, שבו השתתפו, בנוסף לילדים, עוד 500 מאנשי בירעם, המפוזרים במקומות שונים בגליל. את המחנה אירגנה תנועת אל-עוודה (ה"שיבה"), ואנשיה גם גילו את הכתובת שכתבו אנשי כהנא על קיר הכנסיה.

במדינה

העם

שביתה? אז מה?

ואז כולם הלכו לשפתיים —

השובתים הממלכתיים

ולקוחותיהם

כשום מדינה בעולם אין שביתה כללית של כל עובדי הציבור יכולה לעורר פחות התרגשות מאשר בישראל.

פרצה שביתה, שכללה את כל משרדי הממשלה ושרותיה. הציבור הצדיק את השביתה, מפני ששכר עובדי-הציבור נמוך כיום אף מכפי שהיה לפני התחלת התוכנית הכלכלית, לפני שנתיים.

כאשר נסגרו כל המישרדים, נראה כאילו זה לא הטרד איש. השובתים הלכו לשפתיים, וכך גם הנוקדים לשרותיהם. העובדה שעוורה את תשומת-הלב הרבה ביותר היתה של-פתע התפנו הרבה מקומות-העבודה באיוורי המישרדים, ונתפסו הרבה מקומות-העבודה באיוורי הבייליים.

חובטי הכדורגל היו ממילא עסוקים באסון שפקד אותם. כאשר הובא למי נוחות השוער אבי רון(ראה עמודים 36-37) היה האבל הציבורי חזק ורחב יותר מכפי שהיה כאשר נפטרו אישי-ציבור גדולים.

בישראל של 1987, הכדורגל מעניין מן הפוליטיקה, מרגש יותר ומלהיב יותר. שום חבר-כנסת לא יכול להתחרות עם אבי רון, בחייו ובמותו.

מיפלגות

שמיר על המישמר

מי שזילזל בשמיר מתחרט.

הוא חוסם את שרון,

וגם את פרס

אריאל שרון ניסה שוב, והוכה שוב. אבל זה לא יפריע לו.

שיטתו היא קבועה, והכיחה את עצמה: כאשר הוא נכשל בפעם הראשונה, הוא חוזר לעניין שוב ושוב, עד



הכנסיה המושחתת בבירעם

כל שנה קייטנה

הפעלתן הבלתי-נלאה, הרי כיום הוא מופיע כאור אחר. פרס אקירץ מסביב לעולם. "עושה גלים", מצטלם עם נשיאים וראשי ממשלות, מגלגל את רעיון הוועידה הבינלאומית מהודעה-משותפת להודי-ערי-משותפת.

אולם שמיר עובד בינתיים בשקט. הוא חולל מהפכה שקטה בממשלה, כאשר הפך את המצב בה מחצי-חצי לרוב-זמני. הליכוד ובעלי-כריתו הרתיים מהווים עתה רוב בממשלה, ורק התיקו המתמשך שלו בקאבינט המי-צומצם מונע הכרעה נגד המערך.

גם בכנסת נהנה עתה שמיר מרוב, רחוק אף משמעותי, והוא יכול להקים ממשלה צרה בלי המערך. בתוך מיפלגתו שלו שמר שמיר על כל עמדותיו, ולמרות הרעש שעושים מרי פעם אחרים, הוא ממשיך לתמרן ולשלוט.

ביל רודסון, אף הוא מליטא, זכיון לכריית-יהלומים. יש אומרים כי הוא שכיר של קלמנוביץ. אך זה מכחיש את הדבר.

רודסון הביא לקלמנוביץ ישראלי אחר, אריה בוכוואלד, שנמלט מישראל אחרי קבוצה שבה הונה את בנק מימון וסחר, והפסיד את כל כספו בהימורים באנגליה ובעסקי-יבוא של פירות וירקות. בוכוואלד החל מסייע לרודסון בעסקיו.

גיבור נוסף של הפרשה הוא ז'אן-ברקטץ, שהיה מנהל סניף בנק אמריקן אקספרס בקאן, שבו יש לקלמנוביץ חשבון. קלמנוביץ קנה וילה מפוארת בקאן, שהיה מרכז מגוריו. לפני שלוש חודשים התפטר ברקטץ מן הבנק, והחל עובד אצל קלמנוביץ.

המחאות

מזוייפות

ב אפריל השנה נפגש רודסון ב-בציריך עם שני יהלומנים יהודיים מניו-יורק ומכר להם חבילת-יהלומים

לולים ב-12 מיליון ראנר, וקלמנוביץ קיבל מייד עוד חוזה לבניית 1000 דירות.

כשהחזו בידו, הוא חיפש משקיע-מממן. רובר על מיליונים, שלא היו לו. הוא הכיר בנרמניה בעל-הון יהודי בשם לאנדשאמפ, הכניס אותו כשותף במחצית הפרוייקט. הבניה התקדמה, ומהכנסות המיידיות קנה קלמנוביץ וילה באפקה (הוא מכר אותה בימים אלה, בגלל כביש חדש סמוך, וקנה מגרה בכפר-שמריהו) וכן קנה את בית "נציגות" בופוטסואנה בישראל. הבניין העשיר בצורתו, ברחוב הירקון, קנה בתנאים שאין לקלמנוביץ מוכן להרחיב עליהם את הריכוז.

רמטכ"ל

במיקרה

מיקרות אחרים שעברו עימו סיפורו של הבניין היה שחברת הביטוח עממת של יוסף דננברג. זה מכר את הבניין, מפני שעריית תל-אביב לא אישרה אותו כבית-מישרדים. המחיר היה 1.2 מיליון דולר.

UNITED STATES OF AMERICA

vs.

SHABTAI KALMANOWITCH and WILLIAM DAVIDSON, also known as, Vladimir Davidson

כתבה-אישית

ארצות-הברית של אמריקה נגד שבתאי קלמנוביץ

תמורת 2.03 מיליון דולר. הם שילמו לו בהמחאות של חברת מריל לינץ, מחש-בונה בעיר שרלוט, בבנק נשיונאל של צפון-קרוליינה. הם מסרו לו 21 המחאות.

רודסון ביקש מקלמנוביץ סיוע כגביית-הכסף. השניים סיכמו עצה עם הבנקאי ברקטץ, וניגשו לאמריקן אקספרס בקאן. מנהל-הסניף אמר להם כי הגביה תימשך 14 יום, מפני שהוא בנק צרפתי, אולם אם יפקדו את הכסף בבנק אמריקאי במונטה-קרלו, תתבצע הגביה בשיבוע ימים בלבד. מנהל הסניף התקשר עם מכר, מנהל של רפבליק נשיונאל בנק במונטה-קרלו, אמר לו כי לקוח שלו בשם קלמנוביץ יבוא, וכי יגיש לו סיוע.

השלושה נכנסו לרוטס רויס של קלמנוביץ (אותה קנה מנשיא-רומניה) ונסעו לסנף הבנק, שם התחיל רודסון בהליכים של פתיחת-חשבונות על שם שתי חברות: יו.סי.סי. (יוניטד קלאון קומפני). הרשומה כסיארה (המשך בעמוד 40)



קלמנוביץ בסעודה

קזינו וחוות-תנינים

קלמנוביץ הצליח לקבל אי-שקט לבית-מישרדים, אולי בגלל יעוד הבית כ"נציגות" זרה, אולי בגלל קשריו הטובים עם הקובעים בוועדת בניין-גרים, בתל-אביב כמו יואל גריפל, אריה קמר וחיים בסוק, שכולם היו אורחיו בבופטסואנה.

המקורות האלה ירעו גם לספר כי לפני שבנה את האינטריוו, הקפיד עם לאנדשאמפ מרכזי-גניזת גדול בעיר חינוקאה. את הרווח עשה מכך ש-חילוה לממשלת-בופטסואנה את הכסף למימון הפרוייקט, וגבה ריבית חריגה על ההלוואה.

אחרי גמר האינטריוו ופרוייקט 1000 הדירות (הם קיבלו 12 אלף ראנר לכל דירה) הוא הסתכסך עם לאנ-רשאמפ, והחלה בוררות ארוכה, שבה הוא היה מיוצג על-ידי עורכי-הדין אמנון זיכרונ, והשותף על-ידי אליו מירון. לאנדשאמפ יצא מהשותפות וקיבל בחורה את השקעתו במלואה, לדיברי קלמנוביץ, אולם נציגו של לאנדשאמפ טוען כי טרם קיבל את כל המגיע לו.

קלמנוביץ נכנס כשותף לבניית עוד 1000 דירות עם הישראלי מוטי זיסר, מיזמי העיר עימנאל, שמכר את חלקו למרגוליס תמורת 1.5 מיליון דולר. תוך כדי הפרוייקט רבו השניים, ומוטי זיסר חזר לעסקים בישראל.

לפני שנתיים, כך מספר קלמנוביץ, הכיר במטוס במיקרה את הרמטכ"ל של סיארה-ליאונה, מומו. שליט המדינה היה סטיבנס, שתפס את השלטון לפני 25 שנה, ושהתפרסם כאשר הא-שים או את תניהויקוק הישראליים בשיתוף שרים בממשלתו, כדי לקבל זכיון לבניית בית-זיקוק שם.

מכריו של קלמנוביץ מספ-רים כי הוא סייע למוכרו בהדחת סטיבנס. הסיוע היה במימון ההפיכה וכן בשלוחת יועציו ביטחון ישראליים.

קלמנוביץ עצמו טוען כי סטיבנס מינה את יורשו מאחר שהגיע לגיל זיקנה.

מומו מונה כנשיא ב-26 בינואר 1986, ומייד קיבל קלמנוביץ עיסקי-בניה רבים. הוא כנה במקום קוינו, קאנטרי-קלאב, מרכזי-גניזת, חוזה חק לאית, וכן הוא ממתין לאישור הבנק העולמי למימון 1500 דירות. באותה עת קיבל מכרו הטוב של קלמנוביץ,